

در مورد هیئت داوران به نظر می آید که اختلاف نظری بین خود داوران در انتخاب لیست جوایز وجود دارد، این فضا چه طور است؟

در این مواقع معمولاً مشخص می شود که داور بر اساس معیارها و سلیقه شخصی رای می دهد یا بر اساس معیارهای استاندارد و ارزش های واقعی هر اثر. خب طبیعی است داوران با صاحبان برخی فیلمها و عواملشان دوستی های قدیمی دارند و بخواهند در این موقعیت ها از عضویت و رای خودشان استفاده کنند تا ریفیقشان در این رقابت برنده شود و یا شانس گرفتن جایزه اش را افزایش دهد. بعضی مواقع هم به دعوا می کشند. البته من هم نمی توانم بگویم هیچ گاه اعمال نفوذ نکرده ام برای دوستم. چون این نظرات کاملاً سلیقه ای است. مثلاً وقتی فکر می کنم فلان فیلمبردار شایسته گرفتن جایزه است، شاید علتش این باشد که به خاطر رفاقت و همکاری با او، کارش را بهتر دیده ام. البته همیشه سعی می کنم فارغ از همه روابط داوری کنم و نظر کاملاً کارشناسی بدهم که البته کار بسیار سختی است.

اگر قرار باشد سال آینده در ترکیب کمیته انتخاب یا هیئت داوران حضور داشته باشید، ترجیح خودتان عضویت در کدام است؟

من هر موقع که دعوت بشوم قبول می کنم. چون فکر می کنم این یک میهمانی است و هر کس باید هر چقدر که می تواند کمک کند. اما کمیته انتخاب کار بسیار سختی دارد. گاه لازم است جمعا ۱۲۰ فیلم را ببینند و روزی شش فیلم را از نظر بگذرانند. بنابراین ترجیح می دهم در هیئت داوران باشم.

از پروژه های قبلی تون برای ما بگید، یک سریال برای شبکه ۵ داشتید و یک فیلم بلند به نام «فرزند صبح». هر کدام در چه مرحله ای هستند؟

سریال رعدوبرق که تحویل آرشیو شبکه ۵ شده و به احتمال زیاد ماه رمضان امسال پخش خواهد شد. و فرزند صبح نیز پروانه نمایش گرفته و شنبه ۲۴ دی در خمین و همزمان با میلاد حضرت زهرا (س) و امام خمینی (ره) طی مراسمی به نمایش در خواهد آمد. فکر می کنم اکران آن هم مصادف با ۱۵ خرداد باشد. یک پروژه قرآنی هم داریم که با همکاری حوزه انجام می شود و در حال فیلمبرداری است. در این کار قرآن از ابتدا تا انتها خوانده میشه و روی آن تصویرگذاری می شود، منتها نوع خواندن متن قرآن، ترتیل و قرائت و اینها نیست، بلکه نوعی خواندن دراماتیک است. مانند سبکی که در انتهای فیلم بازمانده از مادر آیت الکرسی را می خواند و یا قرائت آیات وحی توسط جبرئیل در فیلم رساله. این کار فیلمی ۱۷ ساعته است که تصاویری شبیه تصاویر فیلم home روی آن قرار می گیرد. تصاویری از طبیعت، آرامگاهها، مقابر مقدس و انسانها از دور که هیچ وقت هم نزدیک نمی شود. قرار است این کار هم طی شش ماه متوالی در شبهای ماه رمضان در سینماها به نمایش در آید.

فیلم «مسیح پسر مریم» به لحاظ معیارهای هنری تا بید نشد. و بعد هم فشارهای زیادی از طرف سازمان اوج وارد شد

و شخص من را مقصر اصلی سر رد آن فیلم می دانستند. این مسائل هست و وقتی در هیئت انتخاب هستیم باید صابون این چیزها را هم به تنمان بزنیم.

درست است؟

بله سال پیش که در هیئت انتخاب بودم یک شورای صدور پروانه نمایش وجود داشت. بعضی فیلمهایی که ما به عنوان کمیته انتخاب می پسندیدیم را رد می کردند و می گفتند چون پرده نمایش نمی گیرد، پس شما هم انتخاب نکنید. دوتا از فیلمهای خوب جشنواره سال پیش به این ترتیب حذف شد. یکی «علت مرگ: نامعلوم» و دیگری هم فیلم «عروسک» ساخته مرحوم اصغر یوسفی نژاد بود.

فیلم «مسیح پسر مریم» هم به همین علت حذف شد؟

نه آن فیلم بدی بود. به لحاظ معیارهای هنری تایید نشد. و بعد هم فشارهای زیادی از طرف سازمان اوج وارد شد و شخص من را مقصر اصلی سر رد آن فیلم می دانستند. این مسائل هست و وقتی در هیئت انتخاب هستیم باید صابون این چیزها را هم به تنمان بزنیم.

در باره فیلمهای راه یافته به بخش مسابقه هم حاشیه هایی وجود داشت؟

بله، دو فیلم دیگر هم بود که می گفتند نمی دانیم پروانه می گیرد یا نه و آمادگی داشته باشید که جای این ها فیلمهای دیگری انتخاب بکنید. یکی از آنها «علفزار» بود. که می خواستند ردش کنند اما با اعتراض ما در کمیته انتخاب و اصرار و پیگیری ها نهایتاً پروانه گرفت.

فضای تصمیم گیری در هیئت داوران به چه صورت است؟ آیا فشارها و لابی هایی برای انتخاب آثار و تخصیص جوایز وجود دارد؟

در هیئت داوران این فشارها نسبت به هیئت انتخاب بیشتر است. در دوره هایی که داور بودم این فشارها را از سمت نهادها و سازمانهای دولتی احساس می کردم. البته که در هیئت انتخاب هم وجود داشت و خبرهایی می رسید که بعضی فیلمها سفارش شده اند که به تایید برسند اما مستقیماً به خود من چیزی نگفتند. این فشارها هم معمولاً از سوی سازمانهای سینمایی دولتی است، خصوصاً فارابی. متأسفانه فارابی کارنامه خوبی در تولیدات سینمایی ندارد و بیشتر فیلمهایش مصداق «پول حروم کردن» است!

امسال هم بخش زیادی از فیلمهای جشنواره متعلق به فارابی است. به نظر تان آیا محتمل است که با توجه به کم بودن تعداد فیلمها، کمیته انتخاب ناچار شود فیلمهای کم کیفیت را به بخش مسابقه راه دهد؟

کمیته انتخاب پارسال هم یک تعداد از فیلمهای کم کیفیت فارابی را تایید کرد و وارد لیست کرد. امسال هم احتمالاً این اتفاق خواهد افتاد و تعداد این فیلمها بیشتر خواهد شد. علت اصلی آن رابطه نزدیک فارابی به جشنواره است. فارابی بخشی از وزارت ارشاد است و چون کار خود را به درستی انجام نمی دهد و فیلمهای ضعیف تولید می کند، جشنواره فجر باید برای آن فیلمها اولویتی قائل شود. نهایتاً این سلسله اتفاقها کیفیت و اعتبار جشنواره را زیر سوال می برد.

توجه قرار بدهند، ممکن است جلوی این اتفاق گرفته شود. فرض کنید باز یگر فیلمی که اولین نقش خود را بازی کرده و می خواهد دیده شود و بیشتر کار کند، مسلماً چنین رفتارهایی از او سر نمی زند.

شما در دوره قبل عضو هیئت انتخاب بودید و جو مدیریت جشنواره را به خوبی درک کردید. به نظر شما مدیران ارشد و تصمیم گیران بدنه فرهنگی، برای بزنگاه های این چنینی تمهیداتی دارند و برای پیش برنامه ای دارند؟

به نظر من ندارند. اما امیدوارم اشتباه کرده باشم. به نظر میرسد آقای خزایی برای مقابله با تلاشی برای مخدوش کردن چهره جشنواره ندارد. اما گاهی حوادث خود تعیین کننده هستند. ممکن است حضور موثر فیلمسازانی که جزو مافیای سینما نیستند، حوادث را به نفع آقای خزایی رقم بزنند.

تا امروز که ما صحبت می کنیم هنوز ترکیب هیئت انتخاب مشخص و رسانه ای نشده. به نظر تون کمی دیر نیست؟

بله دیر شده و علتش هم این است که تعداد زیادی از فیلمها دیر رسیده، دیر فیلمبرداریشان شروع شده چون پروانه ساخت برایشان دیر صادر شده احتمالاً هم باید منتظر باشیم تا تعدادی از این فیلمها در روزهای آخر برسند. اگر هیئت انتخاب همین امروز هم تشکیل شود و شروع کنند به کار، شاید بیشتر از هفت-هشت تا فیلم برای دیدن وجود نداشته باشد.

چقدر احتمال دارد فیلمهایی که در صف انتظار مانده اند اصلاً به جشنواره نرسند؟

قطعاً تعداد زیادی از آنها نمی رسد. خیلی هایش عمداً نمی رسد. عده ای قصد دارند جشنواره را تحریم کنند و مسئولیت فیلم را بر عهده نگیرند. جشنواره پرماجرایی ست امسال...

با توجه به اینکه تعداد فیلمهای دریافتی یک جشنواره از مهمترین معیارهای اعتبار آن جشنواره است، اتفاقی که امسال در جشنواره فجر و ورودی کم فیلمها چه تاثیری بر کیفیت این رویداد سینمایی خواهد گذاشت؟

قطعاً تاثیر گذار خواهد بود. البته همانطور که گفتیم ممکن است حضور فیلمسازان گمنام، صحنه را به نفع آقای خزایی تغییر دهند. علاوه بر اینکه در بخش بین الملل اوضاع خوب است و آن طور که خبر آمده از بیش از ۵۰ کشور برای جشنواره فجر فیلم فرستاده اند. در مواقعی که کشوری با آمریکا مقابله می کند، فیلمسازهای با مواضع چپ به آن کشور رومی آورند و درست به دلیل همان تبلیغاتی که آمریکا علیه آن کشور انجام می دهد با او همراه می شوند.

بعضی معتقدند که روی نظر هیئت انتخاب مدیریتی وجود دارد که فیلمها را نه بر اساس معیارهای هنری، که بر اساس معیارهای سیاسی و فرهنگی انتخاب و یارده می کنند. آیا این ادعا